

Exkursionen till Sönntjärns mossen

av Lennart Bratt

En kulen lördag den 18 juni begav sig en samling förhoppningsfulla DABS:are och Ludvika-SNF:are ut på Sönntjärns mossen mellan Norhyttan och Lövsjön i Grangärde. Föga anade vi då den hetta som skulle komma om en vecka, när vi väl påpälsade begav oss ut på myren och fann att blomstren knappt hade krupit ur sina vintergömslen. De vackra orkidéer som pryder myren här och var hade just börjat slå ut sina första kalkar, så försöken att tränga in i ängsnyckelsläktets snåriga djungel var ganska fåfänga. Axagen, som dominerar ganska stora delar av de öppna kärrytorna, tittade försiktigt fram ur sina täta tuvor, och mellan dessa kunde man finna björnbrossens karakteristiskt platta, ljusgröna skott.

Eftersom kärleväxterna var så senkomna, var tillfället lägligt att studera mossfloran som i denna typ av kärr alltid är spännande. Dominerande var två vackert gul-orange-röda mossor, nämligen späd skorpionmossa *Scorpidium cossoni* och mässingmossa *Loeskyponum badius*. Bland dessa fanns arter som myruddmossa *Cinclidium stugium*, kärrbryum *Bryum pseudotriquetrum* samt den originella svartknoppsmossan *Catoscopium nigritum* med sporhus som är lustigt lika golfklubbor. Insprängt i mosshärvorna satt små skott av en sällsynt levermossa, praktflikmossa *Leiocolea (Lophozia) rutheana*, en art som bara förekommer i riktigt kalkrika kärr.

Efter hand som vandringen fortskred kom vi in i en vacker sumpskog, i vars kant en mängd stora tuvor såg högst bekanta ut trots att de knappt börjat grönska ännu. Det visade sig vara tagelstarr *Carex appropinquata* som redan tidigare var känd härifrån. I den mycket vackra sumpskogen fanns det rikligt av en tämligen sällsynt mossa: bågpraktmossa *Plagiomnium medium*.

Ledsamt nog finns några riktigt fula och ganska nya diken i dessa delar av våtmarken, men de tycks ändå inte ha stört hydrologin alltför mycket, åtminstone inte ännu.

Nu hade hungern börjat plåga vissa, så vi återvände för säkerhets skull till de väntande matsäckarna. Efter en tids kalasande kunde vi inte bärga oss, utan for vidare till den närbelägna lokalen för inte mindre än fyra arter låsbräken. Dessa visade sig vara framme, späda, men ändå så trevliga att återse som bara låsbräken kan vara. Efter denna syn kunde vi nöjda skiljas åt och fara hemöver.